

บทที่ 6

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาความเป็นไปได้ของการลงทุนของฟาร์มนกระจอกเทศในจังหวัดเชียงใหม่ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและเสนอข้อค้นพบและเสนอแนะ โดยสามารถสรุปผลความเป็นไปได้ในด้านต่างๆมีสาระสำคัญดังนี้

สรุปผลการศึกษา

ในการศึกษาความเป็นไปได้ของการลงทุนธุรกิจฟาร์มนกระจอกเทศในจังหวัดเชียงใหม่ ได้มีการวิเคราะห์ทั้งหมด 3 ด้านซึ่งจะสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการตลาด

โอกาสทางการตลาดในการลงทุนธุรกิจฟาร์มนกระจอกเทศในจังหวัดเชียงใหม่ จากการศึกษาระยะที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมนกระจอกเทศพบว่า ปัจจุบันธุรกิจฟาร์มนกระจอกเทศกำลังอยู่ในช่วงเติบโต การร่วมมือกันในกลุ่มธุรกิจมีมาก ปัจจุบันมีสองกลุ่มใหญ่คือ กลุ่มบุญอนงค์ฟาร์มและกลุ่มชมรมผู้เลี้ยงนกระจอกเทศ ทำให้เกิดอำนาจต่อรอง และแนวโน้มความต้องการในผลิตภัณฑ์ต่างๆที่แปรรูปจากตัวนกระจอกเทศ คือ เนื้อ หนัง ขน ไข่ ไขมัน และกระดูก ทั้งตลาดภายในและภายนอกประเทศยังมีอยู่สูง ด้านคุณภาพของผลิตภัณฑ์ในแต่ละส่วนก็เป็นที่ยอมรับในตลาดว่ามีคุณภาพดี ซึ่งด้านราคาก็อยู่ในระดับที่สามารถตกลงและควบคุมกันในตลาดได้ สำหรับภาวะการแข่งขันของผู้ประกอบการนั้นไม่เป็นปัญหามากนักเนื่องจากการรวมกลุ่มกันดังกล่าวทำให้เกิดมาตรฐานและไม่มีการแข่งขันในตลาดกัน นอกจากนี้ภาครัฐยังให้ความสำคัญกับตลาดต่างประเทศโดยจัดให้นกระจอกเทศเป็นสัตว์เศรษฐกิจเพื่อการส่งออกในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งจะทำให้อัตราความต้องการนกระจอกเทศจะเพิ่มขึ้นในอนาคต

กลุ่มเป้าหมายและขนาดของตลาดสรุปได้ว่า การลงทุนธุรกิจฟาร์มนกระจอกเทศในจังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มเป้าหมายคือ พ่อค้าคนกลางที่จะมารับซื้อนกระจอกเทศที่โรงเชือดซึ่งปัจจุบันมี 2 แห่งเท่านั้นในประเทศ คือ ที่อำเภอเมือง จังหวัดระยอง และอำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ซึ่งจะรับซื้อตามน้ำหนักนกระจอกเทศซึ่งทั้งตัว ซึ่งขนาดของตลาดจะขึ้นอยู่กับตลาดของผลิตภัณฑ์ต่างๆของตัวนกระจอกเทศที่ชำแหละแยกส่วนแล้ว โดยมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้น เพราะจะได้ทั้งจากการบริโภคภายในประเทศที่มีอัตราการเพิ่มสูงขึ้นทุกปีและการส่งออกที่กำลังดำเนินการในอนาคต

ทางด้านส่วนประสมทางการตลาด อันประกอบไปด้วย ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด กล่าวโดยสรุปได้ว่า ด้านผลิตภัณฑ์จะเป็นตัวนกระจอกเทศที่ผ่านการตรวจโรคและเข้าเชือดในโรงเชือดที่ถูกต้องนมาย เมื่อเชือดแล้วจะแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ได้ดังนี้ เนื้อนกระจอกเทศใช้บริโภคซึ่งเหมาะสำหรับผู้มีปัญหาด้านสุขภาพ เนื่องจากมีคอลเลสเตอรอลต่ำมาก หนังกกระจอกเทศใช้ทำเครื่องหนัง ขนนกระจอกเทศใช้ทำเครื่องประดับ ไขนกระจอกเทศใช้บริโภคหรือนำไปทำเครื่องประดับตกแต่งบ้าน ไขมันนกระจอกเทศทำเครื่องสำอางบางชนิด และกระดูกนกระจอกเทศนำไปเป็นอาหารสัตว์ ด้านราคาจะเป็นการขายรวมทั้งตัวโดยคิดราคาตามน้ำหนักนกระจอกเทศโดยเฉลี่ยตัวละประมาณ 100 กิโลกรัม ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายจะจำหน่ายผ่านพ่อค้าคนกลาง และด้านการส่งเสริมการตลาดนั้นจะเน้นความร่วมมือระหว่างทางฟาร์มกับผู้รับซื้อนกระจอกเทศและทางภาครัฐ โดยให้ความรู้แก่ผู้บริโภคในประโยชน์ของผลิตภัณฑ์จากนกระจอกเทศ

2. ด้านเทคนิค

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่าจังหวัดเชียงใหม่มีศักยภาพในการลงทุนด้านธุรกิจฟาร์มนกระจอกเทศได้ โดยเฉพาะด้านสาธารณูปโภคที่มีครบถ้วน และสภาพแวดล้อม ภูมิประเทศ อากาศ ที่เหมาะสมในการเลี้ยงนกระจอกเทศโดยเฉพาะความเงียบสงบในพื้นที่หุบเขาในเขตอำเภอรอบนอกซึ่งเหมาะสำหรับสัตว์ที่ตื่นตกใจง่ายอย่างนกระจอกเทศ ตามโครงการจะใช้พื้นที่ประมาณ 8-10 ไร่ ตั้งอยู่บริเวณที่ห่างไกลชุมชน แต่มีการคมนาคมได้สะดวก ทั้งนี้จะมีโรงเรือนเลี้ยงนกระจอกเทศ 4 โรงสำหรับนกระจอกเทศขนาดอายุต่างๆกัน และมีโรงเลี้ยงกลางแจ้งอีก 6 โรงไว้สำหรับนกระจอกเทศวิ่งเล่น อุปกรณ์การเลี้ยงที่สำคัญคือเตาแก๊สใช้สำหรับอบลูกนก อุปกรณ์อื่นๆเช่นรางอาหารและรางน้ำ และยานพาหนะเป็นรถกระบะหนึ่งคัน

ในส่วนของการขึ้นตอนการเลี้ยง จะใช้วิธีแบบรับช่วงเลี้ยงโดยเกษตรกรรายย่อย ซึ่งจะเริ่มจากทางฟาร์มนำเข้าลูกนกระจอกเทศอายุไม่เกิน 7 วันเมื่อลูกนกระจอกเทศมาถึงจะต้องดูแลอย่างดี ต้องนำเข้าเครื่องอบเตาแก๊สให้ความอบอุ่น และให้อาหารจนอายุประมาณ 2-4 สัปดาห์จึงจะเริ่มขายให้เกษตรกรรายย่อยไปรับช่วงเลี้ยงซึ่งจะเป็นร้อยละ 70 ส่วนลูกนกระจอกเทศที่เหลือทางฟาร์มจะเลี้ยงไว้เอง โดยทางฟาร์มจะรับซื้อคืนเมื่อนกระจอกเทศอายุประมาณ 10-14 เดือน โดยจะมีน้ำหนักประมาณ 100 กิโลกรัมต่อตัว ซึ่งนกระจอกเทศเมื่ออายุเกิน 1 เดือนจะเลี้ยงง่ายขึ้นและมีอัตราการสูญเสียที่ต่ำ การดูแลเพียงแค่รักษาพื้นดินให้สะอาด และคอยเล่นกับนกระจอกเทศและต้อนรับเข้าโรงเลี้ยงเมื่อมีพายุฝนมาเท่านั้น เมื่อนกระจอกเทศได้อายุและขนาดที่เหมาะสมก็ส่งเข้าโรงเชือดซึ่งปัจจุบันจะนิยมเชือดที่อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ซึ่งทางฟาร์มจะออกค่าเชือดและขนส่งไปเอง

บุคลากรในการเลี้ยงนกกระจอกเทศในจำนวนที่ประมาณไว้ในโครงการจะใช้บุคลากรจำนวน 6 คน โดยจะเป็น สัตวบาล 1 คน คนงานในฟาร์ม 3 คน คนขับรถขนส่งนก 1 คน และผู้จัดการฟาร์มดูแลด้านบัญชี 1 คน ซึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ยังมีผู้ชำนาญในการเลี้ยงนกกระจอกเทศไม่มากนักจึงต้องนำผู้ที่เคยทำงานในฟาร์มนกกระจอกเทศจากภาคอื่นๆมาดูแล

3. ด้านการเงิน

เงินลงทุนในธุรกิจฟาร์มนกกระจอกเทศในจังหวัดเชียงใหม่มีจำนวนทั้งหมด 1,500,000 บาท โดยจะนำมาจากส่วนของผู้เป็นเจ้าของทั้งหมด รายได้ในช่วง 2 ปีแรกของกิจการจะไม่ดีนัก เนื่องจากเป็นระยะเริ่มลงทุนและยังไม่มีรายได้จากนกพันธุ์ไข่ที่จะให้ผลผลิตในปีที่ 3 ต้นทุนการเลี้ยงนกกระจอกเทศโดยเฉพาะต้นทุนการนำเข้าลูกนกกระจอกเทศที่มีราคาแพง รวมทั้งยังมีอัตราการสูญเสียลูกนกกระจอกเทศในระดับร้อยละ 20 ทำให้มีต้นทุนขั้นต้นที่สูง ในส่วนของประมาณการรายได้จะมีการประมาณการว่ายอดขายจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปีและจะมีราคาขายต่อหน่วยสูงขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี โดยต้นทุนซื้อลูกนกกระจอกเทศจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี ธุรกิจจะเริ่มได้กำไรในปีที่ 3 เท่ากับ 120,450 บาทและมีผลประกอบการที่ดีขึ้นเรื่อยๆทุกปี จนกระทั่งสิ้นสุดโครงการในปีที่ 10 กิจการจะมีกำไรสุทธิเท่ากับ 1,156,091 บาทและมีผลตอบแทนจากการลงทุนเท่ากับ ร้อยละ 20.43 ธุรกิจฟาร์มนกกระจอกเทศในจังหวัดเชียงใหม่จะมีระยะเวลาคืนทุนเท่ากับ 5 ปี 8 เดือน

อภิปรายผล

จากทฤษฎีของความเป็นไปได้ในการลงทุน โครงการต่างๆกล่าวไว้ว่าโครงการจะมีความเป็นไปได้จากการคาดคะเนต้นทุนการผลิตทั้งหมดและผลตอบแทนจากการลงทุนที่คาดว่าจะได้รับ และอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของโครงการคือ การลดค่ากระแสเงินสดทั้งหมดกลับมาเป็นมูลค่าปัจจุบันซึ่งหากมากกว่าผลตอบแทนที่ต้องการก็ยอมรับโครงการ ซึ่งจากการศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจฟาร์มนกกระจอกเทศในจังหวัดเชียงใหม่ได้ทำการศึกษาตามแนวคิดดังกล่าวทุกด้านและพบว่ามีความเป็นไปได้ในการลงทุน โดยมีผลตอบแทนการลงทุนลดค่าเท่ากับร้อยละ 20.43 สูงกว่าผลตอบแทนที่ต้องการจากสมมติฐานคือร้อยละ 15

จากวรรณกรรมอ้างอิงของ สิทธิเดช กุญน(2544)ที่ได้ศึกษาด้านทุนและผลตอบแทนของฟาร์มเลี้ยงไก่ชนในจังหวัดพิษณุโลก พบว่ามีความเป็นไปได้ที่จะลงทุน โดยมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิที่อัตราคิดลด ร้อยละ 104.75 ผลการศึกษาดังกล่าว มีความสอดคล้องกับการศึกษาครั้งนี้ ในส่วนความเป็นไปได้ที่จะลงทุน แต่ผลตอบแทนจากการลงทุนของธุรกิจฟาร์มนกกระจอกเทศจะต่ำกว่ามาก คือจะให้ผลตอบแทนจากการลงทุนเพียง ร้อยละ 20.43

ข้อค้นพบ

1. ฟาร์มนกกระจอกเทศในจังหวัดเชียงใหม่เป็นโครงการที่ใช้เงินลงทุนไม่สูงมาก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในตัวลูกนกกระจอกเทศ ซึ่งหากจะเปิดฟาร์มขนาดใหญ่จะใช้เงินลงทุนไม่เกิน 1,500,000 บาท และสามารถใช้จ่ายเงินลงทุนลดลงมาตามขนาดของฟาร์มที่ต้องการลงทุน ซึ่งสามารถทำได้ทั้งเป็นอาชีพหลัก และเป็นอาชีพเสริมสำหรับผู้ที่มียานประจำอยู่แล้ว โดยลงทุนในรูปแบบการรับช่วงเลี้ยงเป็นเกษตรกรรายย่อยซึ่งจะมีการรับประกันการรับซื้อคืนจากฟาร์มใหญ่
2. จังหวัดเชียงใหม่ยังขาดแคลนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการเลี้ยงดูนกกระจอกเทศยังต้องใช้บุคลากรจากจังหวัดอื่นที่มีประสบการณ์มาควบคุม อีกทั้งผู้เชี่ยวชาญทางภาครัฐในจังหวัดเชียงใหม่ยังมีน้อยที่จะดูแลได้ทั่วถึง
3. จังหวัดเชียงใหม่ยังไม่มีโรงเชือดนกกระจอกเทศที่ได้มาตรฐาน เพื่อการแปรรูปที่มีคุณภาพจึงยังต้องนำไปซังขายทั้งตัวที่โรงเชือด จังหวัดระยอง ซึ่งเป็นข้อจำกัดอย่างหนึ่งที่ทำให้โอกาสทางการตลาดมีน้อย
4. พื้นที่จังหวัดเชียงใหม่โดยเฉพาะอำเภอรอบนอกมีความเหมาะสมในการเลี้ยงนกกระจอกเทศทั้งสภาพอากาศและพื้นดิน รวมถึงความเงียบสงบที่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับสัตว์ที่ตื่นตกใจง่ายอย่างนกกระจอกเทศ
5. ผู้ประกอบการฟาร์มนกกระจอกเทศในประเทศไทยมีการรวมกลุ่มกันค่อนข้างเข้มแข็ง ทำให้มีโอกาสในการลงทุนเพิ่มมากขึ้น แต่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังอยู่แถบภาคกลาง
6. นกกระจอกเทศในประเทศไทยยังถูกจัดไว้เป็นสัตว์สงวนตามกฎหมาย
7. ราคาผลิตภัณฑ์จากนกกระจอกเทศต่างๆเมื่อส่งออกจะมีมูลค่าสูงกว่าจำหน่ายในประเทศมาก

ข้อเสนอแนะ

1. กลุ่มผู้ประกอบการฟาร์มนกกระจอกเทศในภาคเหนือตอนบนควรมีการรวมกลุ่มกันเพื่อจัดตั้งโรงเชือดประจำภาค หรือเขตเพื่อจะได้ช่วยลดต้นทุนในการขนส่ง เพิ่มความมั่นใจให้แก่ผู้บริโภคในเรื่องของคุณภาพและอนามัย รวมทั้งโอกาสทางการตลาดที่จะเพิ่มขึ้นจากการแปรรูปผลิตภัณฑ์แล้วแยกส่วนจำหน่าย
2. ต้นทุนการผลิตหลักที่สำคัญที่สุดคือ ตัวลูกนกกระจอกเทศที่ยังต้องนำเข้าจากต่างประเทศจึงควรมีการติดตามตลาดอย่างใกล้ชิดทั้งในเรื่องคุณภาพ และราคาตลาดปัจจุบัน รวมทั้งขอความร่วมมือภาครัฐในเรื่องการผ่อนปรนกฎระเบียบขออนุญาตนำเข้า

3. ทางภาครัฐควรเร่งทดลองขยายพื้นที่นกอกระจอกเทศในประเทศ เพื่อช่วยลดต้นทุนที่ต้องเสียจากการนำเข้าและเมื่อการทดลองขยายพื้นที่เพาะเลี้ยงเองสมบูรณ์แบบจน ไม่มีปัญหาความเสี่ยงที่นกอกระจอกเทศจะสูญพันธุ์แล้วควรยกเลิกการเป็นสัตว์สงวนเพื่อลดขั้นตอนการลงทุนที่จะต้องไปทำการติดต่อกับกรมป่าไม้เพิ่มอีกหนึ่งหน่วยงาน

4. ภาครัฐควรเน้นการส่งออกในรูปแบบผลิตภัณฑ์จากนกอกระจอกเทศที่แปรรูปแล้วให้มากขึ้นเพราะจะเพิ่มคุณค่าของตัวผลิตภัณฑ์ได้

5. จังหวัดเชียงใหม่ควรขอความร่วมมือจากสถาบันการศึกษาด้านการเกษตรทุกระดับให้เพิ่มวิชาการด้านนกอกระจอกเทศเพื่อรองรับการลงทุน และทางฟาร์มก็ควรจะเป็นที่ต้อนรับนักศึกษาที่มีความสนใจจะฝึกงานในฟาร์มเพื่อร่วมมือกันพัฒนาบุคลากร